

Tabela I. Struktura zagospodarowania przestrzennego Łowicza

Rodzaj terenu	Powierzchnia terenu ogółem	Udział w powierzchni ogółem
	[ha]	[%]
Użytki rolne	1 150	49,1
Tereny mieszkaniowe	587	25,1
Tereny komunikacji	265	11,3
Lasy i tereny zielone	158	6,7
Tereny różne	57	2,4
Wody	48	2,1
Tereny przemysłowe	35	1,5
Tereny niezabudowane	23	1
Nieużytki	18	0,8
Razem:	2 341	100

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela II. Struktura zasobów mieszkaniowych Łowicza

Forma własności	Liczba mieszkań	
	Ogółem	Udział [%]
Spółdzielcze	4 880	43,6
Zarząd komunalny	1 208	10,8
Prywatne czynszowe	1 038	9,3
Wspólnot mieszkaniowych	316	2,8
Zakładów pracy	230	2,1
Budownictwo wielorodzinne razem	7 672	68,6
Budownictwo jednorodzinne	3 517	31,4
Razem:	11 189	100

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela III. Zmiana liczby mieszkańców Łowicza w latach 1999 – 2002

Rok	Liczba ludności	Przyrost naturalny [‰]	Saldo migracji [‰]	Zmiana liczby mieszkańców [‰]
1995	31 588	-0,2	b.d.	b.d.
1996	31 667	0,9	1,6	3
1997	31 833	0,6	4,6	5
1998	31 750	-0,7	-1,9	-3
1999	31 737	0,8	-1,2	0
2000	31 627	0	-3,5	-3
2001	31 474	0,1	-5	-5
2002	30 696	-0,1	-25,3	-25

Źródło: GUS.

Tabela IV. Zmiana struktury wiekowej mieszkańców Łowicza w latach 1995 – 2002

Rok	Udział ludności w ogólnej liczbie mieszkańców [%]		
	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
1995	27,4	61,2	11,4
1996	26,6	61,8	11,6
1997	25,6	62,7	11,6
1998	24,7	63,5	11,8
1999	23,9	64	12
2000	23	64,8	12,2
2001	22,1	65,4	12,6
2002	21,6	65,4	13

Źródło: GUS.

Tabela V. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji EKD i wielkości

Sekcja EKD	Liczba podmiotów gospodarczych		
	małych 0 – 9	średnich 10 - 49	dużych pow. 50
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	35	1	1
Działalność produkcyjna	319	22	10
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1	0	2
Budownictwo	300	10	3
Handel, naprawy pojazdów i artykułów użytku domowego	1 195	28	4
Hotele i restauracje	95	6	1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	202	4	0
Pośrednictwo finansowe	124	0	1
Obsługa nieruchomości i działalności gospodarczej	263	13	2
Administracja Publiczna i Obrona Narodowa	9	6	6
Edukacja	81	17	6
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	152	11	1
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	202	8	1
Razem:	2 978	126	38

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela VI. Zmiany w systemie ciepłowniczym Łowicza w latach 1998 – 2003

		1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kotłownie	ogółem	19	19	19	17	18	9
	olejowe	5	6	6	8	8	7
Sieć ciepła [km]	magistralna	-	-	-	4,54	-	5,5
	rozdzielcza	13	13	13	13,8	13,8	8,4
	połączeń do budynków	4,5	4,5	4,5	4,55	4,5	6,2
Ilość dostarczonej energii cieplnej [GJ]		218 064	197 343	187 019	163 157	200 167	216 675

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”, Informacje z ZEC w Łowiczu Sp. z o.o.

Tabela VII. Zmiana liczby odbiorców energii elektrycznej w sektorze komunalnym w latach 1998 – 2002

Rok	Odbiorcy energii elektrycznej		
	W gospodarstwach domowych	W indywidualnych gospodarstwach rolnych	Ogółem
1998	21 017	645	21 622
1999	21 080	640	21 720
2000	21 381	633	22 014
2001	21 496	659	22 155
2002	21 093	635	21 728

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela VIII. Zmiana zużycia energii elektrycznej ogółem i w przeliczeniu na 1 odbiorcę i 1 mieszkańca w latach 1998 – 2002

Rok	Zużycie energii elektrycznej w Łowiczu		
	Ogółem [MWh]	W przeliczeniu na 1 odbiorcę [kWh]	W przeliczeniu na 1 mieszkańca [kWh]
1998	11 588	535,9	365
1999	11 881	547	374,4
2000	11 702	531,6	370
2001	11 739	529,9	373
2002	11 729	539,8	382,1

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela IX. Uzbrojenie Łowicza w sieć wodociągową w latach 1998 – 2002

Rok		1998	1999	2000	2001	2002
Długość czynnej sieci [km]	magistralnej	4	4	4,1	4,1	4,1
	rozdzielczej	79,7	79,8	81,1	81,5	82,6
	przyłączeniowej	21,4	22,6	23,9	24,9	26,1
	razem:	105	106	109	111	112,8
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych		1 511	1 560	1 605	1 671	1 712
Liczba połączeń na 1 km sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej		18	18,6	18,8	19,5	19,8

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela X. Zmiana w uzbrojeniu Łowicza w kanalizację sanitarną w latach 1998 – 2002

Rok		1998	1999	2000	2001	2002
Długość czynnej sieci w km	rozdzielczej	45,3	47,2	49,4	52,9	56,3
	przyłączeniowej	-	-	-	-	13,3
liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych		699	753	790	956	990
Liczba połączeń przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej		15,4	16	16	18,1	17,58

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela XI. Zmiana długości dróg z kanalizacją deszczową na terenie Łowicza w latach 1998 – 2002

Rok		1998	1999	2000	2001	2002
Łączna długość sieci drogowej na terenie Łowicza z wyłączeniem dróg krajowych [km]		90,1	99	99	99,1	99,1
Drogi z kanalizacją deszczową	[km]	18,6	18,6	19,5	19,5	19,6
	[%]	20,66	18,8	19,7	19,7	19,7
Długość sieci kanalizacyjnej nieodróżnej w ponad 50%	[km]	10,1	9,3	10	11,7	10,8
	[%]	54,2	50	52	60	55

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela XII. Wykaz oczyszczalni ścieków które mogą odprowadzać do środowiska powyżej 10 m³ ścieków na dobę

L.p.	Nazwa i adres oczyszczalni	Przepływ [m ³ /dobę]		Odbiornik
		projektowany	ustalony w wyniku kontroli	
1	Miejska Oczyszczalnia Ścieków w Łowiczu ul. Armii Krajowej 2b	22 970	14 385	Bzura
2	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu ul. Przemysłowa 3	1 917	871	Bzura
3	„LAMELA” Sp. z o.o. ul. Poznańska 4	289	132	Bzura
Razem:		25 176	15 388	

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku.

Tabela XIII. Efektywność oczyszczania Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu przed i po modernizacji

Wskaźniki	Stopień redukcji [%]	
	przed modernizacją	po modernizacji
BZT ₅	75	99
ChZT	47	94
Zawiesina ogólna	81	95
Azot ogólny	53	85
Fosfor ogólny	65	87

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 1999 roku.

Tabela XIV. Stopień redukcji zanieczyszczeń w oczyszczalni ścieków Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu

Wskaźniki	Stopień redukcji [%]
BZT ₅	98,9
ChZT-Cr	91,3
Zawiesina ogólna	96,2
Fosfor ogólny	96,7
Azot ogólny	89,4

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 1999 roku.

Tabela XV. Ilości pobranej wody w latach 1998 – 2002

Rok	Pobór wód [hm ³ /rok]		
	Na cele komunalne	Na cele produkcyjne	Ogółem
1998	2,06	0,07	2,13
1999	2,35	0,12	2,47
2000	1,85	0,07	1,92
2001	1,77	0,07	1,84
2002	1,87	1,33	3,2

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku, Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2000 i 2002 roku.

Tabela XVI. Zmiana jakości wód podziemnych badanych w ramach monitoringu krajowego

Numer otworu	Stratygrafia	Głębokość stropu warstwy wodonosnej	Klasa wód		
			2000	2001	2002
53	K	532	-	II	II
54	Q	30	II	II	II
55	Trz	54	II	II	II
56	Q	1,7	III	-	-

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku, Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2000 i 2002 roku.

Tabela XVII. Zmiana jakości wód podziemnych badanych w ramach monitoringu regionalnego

Numer otworu	Stratygrafia	Klasa wód		
		2000	2001	2002
„ZUK” (studnia nr 1D)	K	-	-	II
„AGROS NOVA” (studnia nr 4a)	K	II	Ib	II
„OSM” o/Blich (studnia nr 1)	K	II	-	-

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku, Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2000 i 2002 roku.

Tabela XVIII. Klasyfikacja wód rzek zlewni Bzury w kontrolowanych profilach pomiarowo-kontrolnych na terenie Łowicza w latach 2000 - 2002

Nr ppk	Nazwa rzeki	Lokalizacja profilu pomiarowo-kontrolnego	Km rzeki	Klasa czystości stwierdzona			Wskaźniki decydujące o klasie czystości		
				2000	2001	2002	2000	2001	2002
B8	Bzura	Łowicz	56,1	Non	non	non	NO ₂ , N _{oq} , P _{oq}	NO ₂	NO ₂ , chlorofil "a"
B35	Uchanka	Łowicz	0,1	Non	non	non	NO ₂	NO ₂ , miano Coli	NO ₂
B36	Zwierzyniec	Łowicz	0,5	III	non	III	NO ₂ , miano Coli	miano Coli	NO ₂ , miano Coli

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2000, 2001 i 2002 roku.

Tabela XIX. Ocena składu jakościowego rzek zlewni Bzury w poszczególnych grupach zanieczyszczeń w latach 2000 - 2002

Nazwa rzeki		Bzura			Uchanka			Zwierzyniec		
Rok		2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Klasa czystości wymagana		III	III	III	II	II	II	II	II	II
Klasa czystości wg grup zanieczyszczeń	sub. org.	II	II	II	II	II	II	II	II	II
	sub. min.	II	II	II	I	I	I	I	I	I
	sub. biogen.	non	non	non	non	non	non	II	III	III
	sub. specyf.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	zawiesiny	III	I	III	I	I	I	I	I	II
	miano Coli	III	III	III	III	non	III	III	non	III
	hydro-biolog.	-	-	non	-	-	-	-	-	-
Klasyfikacja ogólna		non	non	non	non	non	non	III	non	III

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2000, 2001 i 2002 roku.

Tabela XX. Charakterystyka warunków gruntowo-glebowych na poszczególnych terenach miasta

Położenie terenu	Symbol terenu	Warunki gruntowo-glebowe
Większość obszaru urbanistycznego Łowicka Wieś, północno-wschodnia część Kostki, wyspowo położone tereny w obszarach: Zielkówka, Bolimowska, Śródmieście i północno-wschodniej Korabce.	IIA ₂	Podłoże gruntowe stanowią piaski drobne i średnie, średnio-zagęszczone o miąższości powyżej 4 m. Zwierciadło wody gruntowej na głębokości 1,0 - 1,5 m ppt.
Tereny w otoczeniu rowów i cieków wodnych na terenie całego miasta oraz tereny zalewowe rzeki Bzury.	IIIA	Podłoże gruntowe stanowią piaski drobne i średnie, średnio-zagęszczone o miąższości powyżej 4 m. Zwierciadło wody gruntowej na głębokości 1,5 - 2,0 m ppt.
Większość obszaru urbanistycznego Małszyce, teren w otoczeniu ul. Chełmońskiego, pas terenu pomiędzy ul. Poznańską i terenami zalewowymi rzeki Bzury oraz centrum miasta (większość Śródmieścia, zachodnia część obszaru Bolimowska, północna część obszaru Zielkówka).	IB ₁	Podłoże gruntowe stanowią gliny zwałowe piaszczyste, piaski gliniaste twardoplastyczne i półzwarte o miąższości powyżej 4 m.

Źródło: SUIKZP.

Tabela XXI. Struktura jakości bonitacyjnej użytków rolnych Łowicza w 1999 roku

Klasa	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni użytków rolnych ogółem [%]
RIII a	56	4,2
RIII b	49	3,7
RIV a	92	7
RIV b	110	8,3
RV	372	28,1
RVI	166	12,6
RVI z	9	0,7
ŁIII	29	2,2
Ł IV	122	9,2
Ł V	94	7,1
Ł VI	8	0,6
Ps III	7	0,5
Ps IV	116	8,8
Ps V	72	5,4
Ps VI	10	0,8
Ps VI z	10	0,8
Razem	1 322	100

Źródło: SUIKZP.

Tabela XXII. Struktura terenów zielonych na terenie miasta Łowicza w latach 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Powierzchnia komunalnych gruntów leśnych [ha]	114,6	115,2	110,7	115,7	115,7
Grunty związane z gospodarką leśną [ha]	3,9	1,56	1,6	6,6	6,6
Zalesienia gruntów nieleśnych [ha]	1	0	0	0	0
Pomniki przyrody [szt.]	19	19	19	18	17
Parki [ha]	15,2	15,2	15,2	15,2	15,2
Zieleńce [ha]	3,9	3,9	3,9	4	4
Drzewa posadzone [szt.]	480	38	150	150	103
Krzewy posadzone [szt.]	3300	9600	0	200	635
Drzewa wycięte [szt.]	80	205	202	225	934

Źródło: SUIKZP.

Tabela XXIII. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z terenu Łowicza w 1997 i 2002 roku

Rodzaj zanieczyszczenia	Wielkość emisji zanieczyszczeń [Mg/rok]	
	1997	2002
Pył	276,32	120,86
SO ₂	417,44	337,84
NO ₂	108,11	136,34
CO	808,06	276,5
CO ₂	101 801,85	113 853,43

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku.

Tabela XXIV. Wartości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza w latach 1998 – 2002

Rodzaj zanieczyszczenia	Stężenie średnioroczne [µg/m ³]					Dopuszczalne średnioroczne stężenia zanieczyszczeń [µg/m ³]
	1998	1999	2000	2001	2002	
SO ₂	10,9	7,4	7,4	3,8	5,9	40
NO ₂	23	21,6	15,4	14,2	25	40
Pył zawieszony	28,4	27,3	19,1	20,4	18,5	75

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela XXV. Opad pyłu i zawartego w nim ołowiu i kadmu na stanowiskach pomiarowych zlokalizowanych w Łowiczu

	Rok	Lokalizacja stanowiska		
		ul. Radziecka	ul. Mickiewicza	Stary Rynek
Opad pyłu roczny [g/m ² /rok]	1998	73,3	43,8	158
	1999	66,5	52,6	*
	2000	55,3	45	b.d.
	2001	60	74,7	b.d.
Ołów w opadzie pyłu [mg/m ² /rok]	1998	25,96	25,85	52,71
	1999	10,54	9,72	*
	2000	7,55	7,35	b.d.
	2001	22,3	20,55	b.d.
Kadm w opadzie pyłu [mg/m ² /rok]	1998	2,25	2,21	5,67
	1999	<0,43	<0,43	*
	2000	<0,43	<0,43	b.d.
	2001	1,03	0,94	b.d.

Źródło: „Strategia Rozwoju Miasta Łowicza 2000 – 2010”.

Tabela XXVI. Klasyfikacja jakości powietrza w powiecie łowickim

Kryteria klasyfikacji		Klasa jakości powietrza
W dziedzinie ochrony zdrowia:	SO ₂	A
	NO ₂	A
	Pył zaw. PM 10	A
	Pb	A
	Benzen	A
	CO	A
	O ₃	A
W dziedzinie ochrony roślin i ekosystemu:	O ₃	A
	NO _x	A
	SO ₂	A

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku.

Tabela XXVII. Wyniki pomiarów hałasu drogowego wykonane w Łowiczu w 2001 roku w porze dziennej

Punkt pomiarowy		Średnia ilość pojazdów [szt./h]	Równoważny poziom hałasu L _{EQ} [dBA]
Nr	Lokalizacja		
1	ul. Tkaczew	259	68,1
2	ul. Kaliska	409	85
3	ul. Powstańców 1863	167	67,6
4	ul. Podrzeczna	265	68,7
5	ul. Sikorskiego	324	66
6	ul. Kurkowa	506	70,8
7	ul. Arkadyjska	139	82,3
8	ul. Bonifraterska	248	78,4
9	ul. Podrzeczna	129	66,2
10	ul. Ułańska	150	66,6
11	ul. Łódzka/Składowa	334	70,5
12	ul. Łódzka	550	84,4
13	ul. Poznańska	691	76,4
14	ul. Poznańska	1 017	77
15	ul. Bolimowska	480	71,7
16	ul. Warszawska	330	71,1
17	ul. Łęczycka	253	71

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku.

Tabela XXVIII. Wyniki pomiarów hałasu drogowego wykonane w Łowiczu w 2001 roku w porze nocnej

Punkt pomiarowy		Średnia ilość pojazdów [szt./h]	Równoważny poziom hałasu L _{EQ} [dBA]
Nr	Lokalizacja		
1	ul. Tkaczew	37	62,4
2	ul. Powstańców 1863	41	63,5
3	ul. Podrzeczna	27	62,8
4	ul. Sikorskiego	39	56,8
5	ul. Kurkowa	43	59,7
6	ul. Podrzeczna	32	56
7	ul. Ułańska	7	47,3
8	ul. Łódzka	101	67,6
9	ul. Poznańska	305	74,4
10	ul. Bolimowska	76	68,3
11	ul. Warszawska	73	66,9
12	ul. Łęczycka	30	62,6

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie łowickim w 2002 roku.

Tabela XXIX. Powierzchnie zalewu w gminie i mieście Łowicz

Rzeka	Powierzchnia zalewu [ha]
Bzura	2 475
Zwierzyniec	162
Uchanka	48
Razem:	3 148

Źródło: Projekt „Programu ochrony środowiska powiatu łowickiego”.

Tabela XXX. Racjonalizacja użytkowania wody

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Oszczędne gospodarowanie wodą w gospodarce komunalnej i przemyśle:	I.1. Kontynuacja rozbudowy systemów pomiarowych zużycia wody	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Usług Komunalnych	250	środki własne
		I.2. Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowych w celu likwidacji strat wody w sieciach przesyłowych	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Usług Komunalnych	1 750	środki własne

Tabela XXXI. Zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Racjonalizacja wykorzystania energii	I.1. Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza	2005	Burmistrz	10	środki własne
		I.2. Oszacowanie możliwości przyłączenia do sieci c.o. nowych odbiorców, tam gdzie istnieją rezerwy mocy w miejskim systemie ciepłowniczym	2005	Zakład Energetyki Ciepłej	-	-
		I.3. Dokonanie przeglądu obiektów i budynków użyteczności publicznej na terenie miasta w celu oceny możliwości przeprowadzenia działań modernizacyjnych (ocieplenia, wymiana lub naprawa stolarki okiennej i drzwiowej, usprawnienie sieci wewnętrznej centralnego ogrzewania)	2006	Burmistrz	10	środki własne
		I.4. Wykonanie działań modernizacyjnych w obiektach i budynkach użyteczności publicznej	2007 i lata kolejne	Burmistrz	80/budynek	środki własne WFOŚiGW
II	Zmniejszenie energochłonności procesów wytwórczych, świadczenia usług oraz konsumpcji	II.1. Dokonanie przeglądu obiektów i budynków użyteczności publicznej znajdujących się na terenie miasta w celu oceny możliwości zastosowania w nich energooszczędnych urządzeń i oświetlenia	2006	Burmistrz	koszt uwzględniony w zadaniu I.3.	-

		II.2. Wykonanie modernizacji w obiektach i budynkach użyteczności publicznej w celu uzyskania oszczędności energii	2007 i lata kolejne	Burmistrz	20/budynek	środki własne WFOŚiGW
		II.3. Kontynuacja modernizacji źródeł i sieci przesyłu ciepła	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Energetyki Ciepłej	600	środki własne
		II.4. Kontynuacja modernizacji oświetlenia ulicznego	2004 – 2007 i lata kolejne	Burmistrz	1 000	środki własne
III	Wprowadzenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza oraz do planów zagospodarowania przestrzennego	III.1. Rozważenie wprowadzenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii do aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza (kryterium wyboru - wielkość nakładów niezbędnych do poniesienia w odniesieniu do spodziewanych efektów ekonomicznych i ekologicznych)	2005	Burmistrz	koszt uwzględniony w zadaniu I.1.	-
		III.2. Rozważenie wprowadzenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – decyzja po uwzględnieniu zapisów zaktualizowanego projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza	2004 – 2007 i lata kolejne	Burmistrz	-	-

IV	Ocena możliwości zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym miasta	IV.1. Oszacowanie zasobów odnawialnych źródeł energii w mieście – na podstawie zaktualizowanego projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza	2006	Burmistrz	-	-
		IV.2. Rozważenie możliwości wyznaczenia i uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów preferowanych do rozwijania infrastruktury energetycznej opartej na źródłach odnawialnych – decyzja po uwzględnieniu zapisów zaktualizowanego projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Łowicza	zadanie ciągłe	Burmistrz	-	-
		IV.3. Dokonanie przeglądu obiektów i budynków użyteczności publicznej na terenie miasta w celu oceny możliwości wymiany kotłowni na kotłownie wykorzystujące paliwa "przyjazne" środowisku.	2005	Burmistrz Organy prowadzące	koszt uwzględniony w zadaniu I.3.	-
		IV.4. Instalacja w obiektach i budynkach użyteczności publicznej kotłowni na paliwa "przyjazne" środowisku.	2006 – 2007 i lata kolejne	Burmistrz Organy prowadzące	Koszt zależny od liczby modernizacji	Środki własne WFOŚiGW Fundusze UE

		IV.5. Wspieranie przedsięwzięć dotyczących korzystania z ekologicznych źródeł energii w gospodarstwach indywidualnych przez prowadzenie akcji uświadamiających korzyści z wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także informujących o możliwościach skorzystania z pomocy finansowej oraz technicznej.	zadanie ciągłe	Burmistrz	4	środki własne
--	--	---	----------------	-----------	---	---------------

Tabela XXXII. Wzbogacanie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Zwiększenie powierzchni zieleni miejskiej i lesistości oraz poprawa ich zagospodarowania poprzez nowe nasadzenia na terenie miasta	I.1. Opracowanie projektów rewitalizacji parków i zieleńców znacząco zdegradowanych i przekształconych w wyniku działalności podmiotów i mieszkańców	2004 – 2005	Burmistrz	-	-
		I.2. Opracowanie wytycznych w celu poprawy zagospodarowania parków miejskich i Lasu Komunalnego – działania na podstawie uproszczonego planu urządzeniowego Lasku Miejskiego, głównie w zakresie restytucji zniekształconych lub zdegradowanych ekosystemów leśnych	2005	Burmistrz	5	środki własne

Tabela XXXIII. Stosunki wodne i jakość wód

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości	I.1. Kontynuacja modernizacji studni i ujęć wody	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Usług Komunalnych	200	Środki własne WFOŚiGW
		I.2. Wykonanie odwiertu dolnokredowego	2004 – 2006	Zakład Usług Komunalnych	200	
		I.3. Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowej	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Usług Komunalnych	Koszt uwzględniony w zadaniu I.2. (rozdział 5.3.1.1)	Środki własne WFOŚiGW
II	Poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych	II.1. Wprowadzenie systemu ewidencji zbiorników bezodpływowych	2004 - 2005 aktualizacja na bieżąco	Burmistrz	1	Środki własne
		II.2. Kontynuacja modernizacji i rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej	2004 – 2007 i lata kolejne	Zakład Usług Komunalnych	6 000	Środki własne WFOŚiGW
		II.3. Budowa urządzeń podczyszczających na kolektorach	2004 – 2007	Zakład Usług Komunalnych	50	Środki własne
III	Współpraca i współdziałanie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu ochrony wód powierzchniowych poprzez współpracę miast i gmin położonych w dorzeczu Bzury celem opracowania i wdrożenia wspólnych ponadlokalnych programów		zadanie ciągłe	Burmistrz	30	Środki własne

Tabela XXXIV. Jakość powietrza

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego przez gospodarkę komunalną, zakłady energetyczne i przemysłowe	I.1. Kontynuacja modernizacji źródeł i sieci przesyłu ciepła	2004 – 2007 lata kolejne	Zakład Energetyki Ciepłej	koszt uwzględniony w zadaniu II.3 (rozdział 5.3.1.2)	środki własne WFOŚiGW Fundusze UE
		I.2. Kontynuacja działań modernizacyjnych i ochronnych w zakładach energetycznych i przemysłowych	2004 – 2007 lata kolejne	zakłady	Kosztów nie oszacowano	środki własne
		I.3. Kontynuacja działań w zakresie wymiany kotłów węglowych na olejowe i gazowe	2004 – 2007 lata kolejne	właściciele obiektów	Kosztów nie oszacowano	środki własne WFOŚiGW
		I.4. Doprowadzenie gazu do miasta	2004 – 2007	Prywatni inwestorzy Burmistrz	Kosztów nie oszacowano	Środki własne

Tabela XXXV. Hałas i promieniowanie

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
I	Ograniczenie poziomu hałasu na obszarach miasta zagrożonych hałasem	I.1. Gromadzenie danych i informowanie społeczeństwa o stanie klimatu akustycznego i trendach jego zmian w mieście	2006	Burmistrz	10	Środki własne
		I.3. Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół terenów przemysłowych oraz głównych dróg, ulic i linii kolejowych wszędzie tam, gdzie przekraczany jest równoważny poziom hałasu wynoszący 55 dB w porze nocnej	2004 – 2007	Burmistrz	-	-
		I.4. Kontynuacja działań mających na celu ograniczenie hałasu na wybranych terenach zagrożonych hałasem przez budowę ekranów akustycznych, wymianę okien w domach mieszkalnych przy trasach intensywnego ruchu	2004 – 2007 i lata kolejne	Zarządy Dróg Spółdzielnie mieszkaniowe Właściciele obiektów	Kosztów nieoszacowano	Środki własne WFOŚiGW

Tabela XXXVI. Ochrona przed powodzią

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
1	I. Ochrona miasta przed powodzią	I.1. Przegląd miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zabezpieczenia terenów objętych zalewem przed niewłaściwym, z punktu widzenia bezpieczeństwa, inwestowaniem	2005	Burmistrz	-	-
		I.2. Przegląd istniejących systemów zabezpieczeń przed powodzią w celu określenia potrzeb ich modernizacji lub rozbudowy	2004	Burmistrz WZMIUW	-	-
		I.3. Przeprowadzenie niezbędnych działań modernizacyjnych i budowlanych	2005 – 2007	Burmistrz WZMIUW	Kosztów nie oszacowano	Środki własne WFOŚiGW

Tabela XXXVII. Różnorodność biologiczna i krajobrazowa

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
1	I. Zwiększenie atrakcyjności terenów miasta dla wypoczynku i rekreacji - tworzenie kompleksów rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców miasta	I.1. Opracowanie programu rewitalizacji parku Błonie, w celu utworzenia tam kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców miasta	2005	Burmistrz	50	Środki własne
	II. Doskonalenie narzędzi planistycznych - planu zagospodarowania przestrzennego - jako narzędzia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej	II.1. Przegląd miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zabezpieczenia obszarów chronionych przed niewłaściwym inwestowaniem	2004 - 2005	Burmistrz	-	-
	III. Wzmocnienie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt na terenie miasta	III.1. Analiza inwestycji pod kątem potrzeby zabezpieczeń dla migrujących gatunków zwierząt przy okazji planowanych inwestycji liniowych (dróg) i modernizacji istniejących i przygotowanie odpowiednich wytycznych	Zadanie ciągłe	Inwestorzy	-	-

Tabela XXXVIII. Wzmocnienie instytucjonalne

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
1	I. Wzmocnienie instytucjonalne Urzędu Miejskiego	I.1. Ocena potrzeb w zakresie tworzenia nowych etatów lub przydzielenia nowych funkcji istniejącym komórkom organizacyjnym w Urzędzie Miejskim	2004	Burmistrz	-	-
		II.2. Uwzględnienie potrzeb w zakresie tworzenia nowych etatów lub przydzielenia nowych funkcji istniejącym komórkom organizacyjnym w strategicznym modelu zarządzania w Urzędzie Miejskim	2004	Burmistrz	-	-

Tabela XXXIX. Planowanie przestrzenne

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
1	I. Zweryfikowanie istniejących lub opracowanie i uchwalenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu uwzględnienia wymagań wynikających ze znowelizowanych przepisów prawa oraz zapisów polityki ekologicznej państwa i programu ochrony środowiska	I.1. Kontynuacja prac nad wprowadzaniem systemu informacji o terenie (SIT)	2004 – 2006	Burmistrz	-	-
		I.2. Weryfikacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem szerszego uwzględnienia problemów ochrony i kształtowania obszarów leśnych i zadrzewień, zmniejszenia skali narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas, zmniejszenie zapotrzebowania na pracę przewozową, poprawę relacji pomiędzy powierzchnią terenów intensywnie zainwestowanych i powierzchnią terenów otwartych	2004 – 2007	Burmistrz	-	-
		I.3. Opracowywanie i uchwalanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających wymagania wynikające ze znowelizowanych przepisów prawa oraz zapisów polityki ekologicznej państwa i programu ochrony środowiska	2004 – 2007	Burmistrz	-	-

Tabela XXXX. Dostęp do informacji, udział społeczeństwa, edukacja ekologiczna

L.p.	Cele krótkoterminowe	Zadania	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Koszty realizacji [tys. zł]	Możliwe źródła finansowania
1	I. Zapewnienie społeczeństwu powszechnego dostępu do informacji o środowisku oraz wpływu na podejmowanie decyzji istotnych dla środowiska	I.1. Przegląd informacji dostępnych na stronach BIP pod kątem zgodności zamieszczonych informacji z wymaganiami aktualnych przepisów prawnych	2004	Burmistrz	-	-
		I.2. Prowadzenie aktualizacji BIP	zadanie ciągłe	Burmistrz	-	-
	II. Wdrażanie szerokiej edukacji i informacji społeczeństwa, w zakresie celów i efektów wprowadzanych działań w sferze ochrony środowiska naturalnego na terenie Łowicza	II.1. Przygotowanie i wdrożenie cyklu odpowiednio adresowanych programów edukacyjno-informacyjnych, szczególnie pod kątem ochrony różnorodności biologicznej (pozyskiwanie runa leśnego, itp.)	2004 - 2006	Burmistrz Organizacje ekologiczne Szkoly	50	Środki własne PFOŚiGW
		II.2. Wspieranie i prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych ukierunkowanych na wyeliminowanie podpalania łąk i przydroży - opracowanie programu szkoleń dla młodzieży	zadanie ciągłe	Burmistrz Organizacje ekologiczne Szkoly	4	Środki własne PFOŚiGW

Tabela XXXXI. Najważniejsze działania w ramach zarządzania „Programem”

L.p.	Zagadnienie	Główne działania w latach 2004 – 2011	Instytucje uczestniczące
1	Wdrażanie „Programu ochrony środowiska dla miasta Łowicza w latach 2004 – 2011”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koordynacja wdrażania „Programu” ▪ Współpraca z różnymi jednostkami ▪ Ocena wdrożenia celów krótkoterminowych ▪ Raporty o wykonaniu „Programu” ▪ Przygotowanie aktualizacji „Programu” 	<p>Burmistrz</p> <p>Jednostki wdrażające „Program”</p>
2	Edukacja ekologiczna, komunikacja ze społeczeństwem, system informacji o środowisku	<p>Rozwój różnorodnych form edukacji ekologicznej w oparciu o instytucje zajmujące się tym zagadnieniem</p> <p>Realizacja ustawy o dostępie do informacji o środowiska i jego ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisko</p>	<p>Burmistrz</p> <p>Szkoły</p> <p>WIOŚ</p>
3	Systemy zarządzania środowiskiem	Wspieranie zakładów/instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	<p>Burmistrz</p> <p>WIOŚ</p> <p>Fundusze celowe</p>
4	Monitoring stanu środowiska	<p>Monitoring powierzchniowych wód płynących oraz wód podziemnych</p> <p>Monitoring wody pitnej</p> <p>Monitoring źródeł zanieczyszczeń do powierzchniowych wód płynących</p> <p>Monitoring jakości powietrza oraz kontrola narażenia mieszkańców na skutki zanieczyszczenia powietrza</p> <p>Monitoring gleb</p> <p>Monitoring odpadów</p> <p>Monitoring hałasu</p>	<p>WIOŚ</p>

Tabela XXXXII. Wskaźniki realizacji celów i zadań „Programu ochrony środowiska dla miasta Łowicza w latach 2004 – 2011”

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	2004	2005	2006	2007
Wodochłonność						
1	Zużycie wody na jednostkę produkcji [m ³]	b.d.				
2	Zużycie wód podziemnych na cele komunalne na jednego mieszkańca miasta [m ³ /rok]	b.d.				
Energochłonność						
3	Zużycie energii na jednostkę PKB [GJ]	b.d.				
4	Zużycie energii na jednego mieszkańca miasta [GJ/rok]	6,5				
5	Udział energii odnawialnej w bilansie paliwowym miasta [%]	0				
Zaopatrzenie mieszkańców w wodę						
6	Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w stosunku do ogółu mieszkańców miasta [%]	99,1				
Odprowadzanie ścieków						
7	Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu mieszkańców miasta [%]	88,7				
8	Udział dróg z kanalizacją deszczową w stosunku do ogólnej długości dróg (z wyłączeniem dróg krajowych) [%]	19,7				
Oczyszczanie ścieków						
9	Stopień wykorzystania oczyszczalni ścieków [%]	61				
10	Ilość oczyszczonych ścieków [tys. m ³]					
11	Stopień redukcji zanieczyszczeń w Miejskiej Oczyszczalni Ścieków					
11.1	BZT ₅	99				
11.2	ChZT	94				
11.3	Zawiesina ogólna	95				
11.4	Azot ogólny	85				
11.5	Fosfor ogólny	87				
Wody powierzchniowe						
12	Klasyfikacja jakości wód rzeki Bzury ogólna/wymagana	non/III				
13	Klasyfikacja jakości wód rzeki Zwierzyniec ogólna/wymagana	non/III				
14	Klasyfikacja jakości wód rzeki Uchanka ogólna/wymagana	III/II				
Ochrona przyrody						
15	Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	115,7				
16	Grunty związane z gospodarką leśną [ha]	6,6				
17	Zalesienia gruntów nieleśnych [ha]	0				
18	Pomniki przyrody [szt.]	17				
19	Parki [ha]	15,2				
20	Zieleńce [ha]	4				
21	Drzewa posadzone [szt.]	103				
22	Krzewy posadzone [szt.]	635				
23	Drzewa wycięte [szt.]	934				
Powietrze atmosferyczne						
24	Wielkość emisji zanieczyszczeń [Mg/rok]					
24.1	Pył	120,86				
24.2	SO ₂	337,84				
24.3	NO ₂	136,34				

24.4	CO	276,5				
24.5	CO ₂	113 853,43				
25	Imisja zanieczyszczeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]					
25.1	SO ₂	5,9				
25.2	NO ₂	25				
25.3	Pył zawieszony	18,5				
26	Klasa jakości powietrza w dziedzinie ochrony zdrowia	A				
27	Klasa jakości powietrza w dziedzinie ochrony roślin i ekosystemu	A				

Tabela XXXXIII. Harmonogram wdrażania „Programu ochrony środowiska dla miasta Łowicza w latach 2004 – 2011”

L.p.	Zadanie	2004	2005	2006	2007	Itd.
1	Rozpoczęcie realizacji „Programu”	►				
2	Realizacja zadań krótkoterminowych	—————►				
3	Sprawozdanie z realizacji „Programu” (do końca marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy) do przedstawienia Burmistrzowi		x	x	x	x
4	Przedstawienie Radzie Miasta sprawozdania z realizacji „Programu”			x		x
5	Aktualizacja „Programu”				x	
6	Monitoring stanu środowiska	—————►				

Tabela XXXXIV. Szacunkowe koszty realizacji „Programu ochrony środowiska dla miasta Łowicza w latach 2004 – 2011”

L.p.	Cel strategiczny	Koszty [tys. zł]		
		Pozainwestycyjne	Inwestycyjne	Razem
1	Zarządzanie „Programem”	120	0	120
2	Racjonalizacja użytkowania wody	0	2 000	2 000
3	Zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	24	1 600	1 624
4	Wzbogacanie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych	5	0	5
5	Stosunki wodne i jakość wód	31	6 450	6 481
7	Hałas i promieniowanie	20	Kosztów nie oszacowano	20
8	Różnorodność biologiczna i krajobrazowa	50	0	50
9	Dostęp do informacji, udział społeczeństwa, edukacja ekologiczna	54	0	54
Razem:		304	10 010	10 314